

Īsumā par vakcīnām Covid-19 novēršanai

Vakcīnas

- Comirnaty (Pfizer-BioNTech);
- Vaxzevria (AstraZeneca);
- COVID-19 Vaccine Moderna;
- COVID-19 Vaccine Janssen.

Kādam nolūkam paredzētas šīs vakcīnas?

Šīs vakcīnas aizsargā pret koronavīrusu (SARS-CoV-2). Inficējoties ar šo vīrusu, Jums var rasties dažādi simptomi. Piemēram, drudzis, klepus, sāpes kaklā, iesnas, ožas un garšas zudumus. Var būt arī tādi nopietni simptomi kā elpas trūkums un pneimonija. Daži cilvēki mirst koronavīrusa infekcijas dēļ.

Šīs vakcīnas tiek ievadītas, lai novērstu saslimšanu ar koronavīrusu.

Kā darbojas šīs vakcīnas?

Vakcīnas izraisa antivielu veidošanos Jūsu organismā. Antivielas atpazīst un iznīcina koronavīrusu. Ja pēc vakcinācijas inficēsities ar šo vīrusu, Jūsu organisms to atpazīs un iznīcinās. Tādējādi Jūs nesaslimsit ar Covid-19 vai nesaslimsit tik smagi, kā būtu bez vakcinācijas.

Pētījumi liecina, ka šīs vakcīnas ir efektīvas un pasargā cilvēkus no simptomātiskas saslimšanas, tai skaitā no smagas Covid-19 slimības gaitas, no hospitalizācijas un nāves.

Lai iegūtu noturīgu aizsardzību pret vīrusu, nepieciešamas divas vakcīnas devas (Pfizer-BioNTech, Moderna, AstraZeneca) vai viena deva (Janssen).

Aizsardzība var nebūt pilnīga līdz 7 dienām pēc Pfizer-BioNTech, līdz 14 dienām pēc Moderna un līdz 15 dienām pēc AstraZeneca vakcīnas otrās devas vai līdz 14 dienām pēc Janssen vakcīnas vienas devas saņemšanas.

Kad es saņemšu vakcīnu?

Vakcīnu lietošana ir apstiprināta cilvēkiem no 16 gadu vecuma (Pfizer-BioNTech) un no 18 gadu vecuma (Moderna, AstraZeneca, Janssen) vecuma. Tomēr Latvijā Jūs varat saņemt vakcīnu, ja esat sasniedzis vismaz 18 gadu vecumu.

Otro devu Jūs saņemsit vismaz 3-4 nedēļas (Pfizer-BioNTech, Moderna) un 9-12 nedēļas (AstraZeneca) pēc pirmās devas saņemšanas. Janssen vakcīnas lietošanas gadījumā nepieciešama viena deva.

Vakcīna tiks ievadīta Jūsu augšdelmā.

Kā vakcīnas tika apstiprinātas?

Vakcīnas tika izstrādātas un apstiprinātas paātrinātā kārtībā. Kā tas iespējams?

- Eksperti visā pasaulē sadarbojās, lai atklātu vakcīnu. Notika ātra apmaiņšanās ar būtisku informāciju.
- Vienlaikus tika veikti vairāki pētījumi par vakcīnas drošumu un efektivitāti. Tādējādi tika ietaupīts daudz laika.
- Šie pētījumi tika izvērtēti, tiklīdz bija zināmi to rezultāti.
- Tādējādi bija iespējams šīs vakcīnas izstrādāt un apstiprināt ātrāk nekā parasti, neizlaižot būtiskus procesa soļus.

Vakcīnas apstiprinājusi Eiropas Zāļu aģentūra, kuras zinātniskās komitejās piedalās arī Zāļu valsts aģentūras speciālisti.

Uzmanību!

Pēc vakcīnu saņemšanas Jūs varat vadīt automašīnu, izņemot gadījumus, ja novērojāt tādas blakusparādības kā izteiktu nogurumu.

Vai esat grūtniece? Konsultējieties ar savu ģimenes ārstu vai ginekologu, vai vakcinācija grūtniecības laikā nepieciešama.

Būtiskākie brīdinājumi

Jautājiet savam ģimenes ārstam, vai drīkstat saņemt šīs vakcīnas, ja:

- Jums iepriekš pēc cita veida vakcīnas saņemšanas ir bijusi alerģiska reakcija vai Jums ir bijusi alerģiska reakcija pēc pirmās vakcinācijas ar šīm Covid-19 vakcīnām.

Pirms vakcinācijas konsultējieties ar speciālistu, kurš izvērtēs vakcinēšanas nepieciešamību, ja:

- esat smagi saslimis vai Jums ir drudzis pirms vakcīnas saņemšanas;
- Jums ir Covid-19 raksturīgie simptomi;
- Jums ir Covid-19 vai Jums jāpaliek mājās pēc kontaktēšanās ar cilvēku, kam ir Covid-19, vai Jums ir veikts koronavīrusa tests un pašlaik gaidāt tā rezultātu;
- Jūs esat nokavējis savu vakcinācijas vizīti.

Būtiskākās blakusparādības

Līdzīgi kā pēc citu vakcīnu saņemšanas, arī pēc šo vakcīnu saņemšanas Jums var rasties blakusparādības. Vairums blakusparādību rodas, jo vakcīnas stimulē Jūsu organisma imūno sistēmu. Tā rezultātā daļai cilvēku viņu organisma īpatnības dēļ var rasties sagaidāmas reakcijas jeb blakusparādības. Tomēr šādu reakciju rašanās vai trūkums neliecina par to, cik stipra vakcinācijas rezultātā būs iegūtā organisma aizsardzība.

Pētījumi liecina, ka biežākās blakusparādības ietver:

- paaugstinātu ķermeņa temperatūru (dažkārt virs 38°C),
- drudzi,
- galvassāpes,
- nogurumu,
- sāpes injekcijas vietā,
- muskuļu un locītavu sāpes,
- apsārtumu, pietūkumu injekcijas vietā.

Šīs blakusparādības parasti ilgst 1 līdz 3 dienas.

Pacientiem jāvēršas pie sava ārsta, ja pēc vakcīnas saņemšanas rodas bažas par novērotajām blakusparādībām.

Gan ārsts vai farmaceits, gan pacients var ziņot par konstatētām zāļu, to vidū arī vakcīnu, izraisītām blakusparādībām Zāļu valsts aģentūrai. Ziņojumu var iesniegt elektroniski tīmekļvietnes www.zva.gov.lv sadaļā “Ziņot par zāļu blaknēm, negadījumiem ar ierīcēm un biovigilanci”.

Plašāka informācija

Vakcīnu lietošanas instrukcijas pieejamas www.zva.gov.lv sadaļā “Zāļu reģistrs”.